

GAZETA DATCĂNII III

REVISTA ILUSTRATA PENTRU TOTI

GAZETA DATCĂNII III

Ese la 5 și 20 a fie-cărei luni.

Abonamentul: 10 lei pe an, pentru Transilvania 5 florini, pentru străinătate 12 lei.

A se adresa tot ce privesce Redacția și Administrația Directorului-fondator și proprietar al „Gazetei Sătenului” C. C. Datculescu, R.-Sarat

VITELE DE MUNCA.

Hrănirea rațională a cailor.

A VENINA.

Sa dis, și se va repeta, că fără vite nu se poate face o bună agricultură. Vitele, în'adevăr, sunt auxiliarele cele mai de capetenie ale agriculturii.

Vitele, la noi, se înpuțineză și degenerază și în'această privință e prea evident că pășim în'apoi, în loc d'a merge înainte. Pricinele sunt cunoscute tutulor și nu în qadar am insistat asupra acestei cestiuni în diferitele articole ce s'au publicat în'această privință. Nu e însă un cuvânt ca dacă vedem că — grație tristelor împreri și nesocotite — nu mai putem produce, ca înainte, vite pentru export, din pricina închiderii granițelor în spre occident și neluării de ast-fel de măsuri în cât să fim siguri că toate produsele noastre agricole vor avea deuseuri sigure și cuviincioase, să delesăm producțiunea vitelor. Trebuie, chiar, în interesul propășirii agriculturii noastre, să ne ocupăm mai mult de producțiunea vitelor, și să nu uităm a le lăsa locuri pentru tănete și liveți furagere; d'asemenea trebuie a ne gândi că e neuman luera a le hrăni și locui ast-fel precum facem ađi.

Una din cauzele nefacerii la timp a ogórelor și arătorelor și mai ales

a próstei lor calități în timpii seco-toși, e și degenerarea vitelor de muncă; degenerare care se va mări, din ce în ce, dacă nu se vor lua repedi măsuri de îndreptare și dacă ne vom găsi tot streini de progresele științei. Și în'această privință această revistă și a făcut datoria sa și, în'anumite studii, am arătat ce e de făcut și mai ales, acum, când toți agricultorii și ocupă mai tótă întinderea lor de pământ ce au, cu semănături de cereale fără — mai tot d'auna — a păstra oă întindere cât de mică pentru a semăna plante furagere din're cele ce am descris.

* * *

De astă dată voi insista asupra cestiunii ce am atins'o în articolele în care s'a vorbit despre Ovės, adică a folosinței ce ar avea sătenii d'a imita pe birjarii din capitală cari mai toți dau „tain“ cailor lor de ovės, iar nu de ord, cum se practică mai mult la țară... și încă nu tot d'auna.

Fie cine a putut observa cum, pe la țară, caii grași n'au mai nici oă energie și putere, deși stau cu botul în traiste pline cu ord. Sunt timpuri când acei cai nu sunt de fel obosiți și dehaiași, precum sunt bieții boi, cu cari mai numai se fac tóte lucrările agricole la noi, și cu tóte acestea n'au nici oă putere.

Am îndemnat pe săteni a cultiva mai mult ovės, ca ord, în pământurile

mai sărăcite, de ôre-ce ovësul dă un paiu mai hrănitör și o produțiune mai mare și mai sigură ca ordul; am făcut'o acésta și cu intențiunea d'a 'i vedea dedănduse a nutri caii și chiar boii de muncă, și în timpul muncii, cu nemeritele bôbe de ovës, de ôre-ce am spus că ovësul e mai prielnic și folositor ca ordul.

În'acéstă intențiune dau următórele observațiuni, dupe comunicările ce ne face un confrate din străinătate, și asupra căror atrag tótă atențiunea celor ce au cai.

Ovësul coprinde ôre-cari substanțe cari contribuiesc lă mistuire, la bunul traiu, la energia animalelor; e una din speciile de bôbe mai digestibile și mai favorabile din punctul de vedere dietetic; Ovësul e fôrte hrănitör și întăritör fără d'a face vitele burtóse.

Ori-ce proprietar de cai cunóșce aceste proprietăți ale ovësului; știe că ovësul constituie alimentul cel mai apropiat la constituțiunea calului, cărui 'i comunică nu numai viociunea și energia dar, încă, puterea și uă bună sănătate generală. Uă hrănire înțeleptă avënd drept bază ovësul și coprinđënd uă amestecătură potrivită de materii hrănitóre, combinate cu exercițiul afară, dă cailor țesături tari, energie, rezistență și uă mare învrednicire pentru lucru.

Animalele ast-fel hrănite n'au înfăcișarea prea grasă, dar au uă musculară puternică și resistă fôrte mult la cele mai grele și lungi lucrări și oboseli. Fără ovës n'ar putea ține atâta timp.

Ovësul datorésă valórea sa, cu totul deosebită, unei proprietăți specifice ce coprinde de alt-fel ca cele alte cereale și care face că nici un alt aliment nu'l póte înlocui pentru cal. Acéstă proprietate se datoréză prezenței, în'acoperământul bobului de ovës, a unui principiu aromatic amar, care are uă influență ațitătóre asupra mistuirii și ridică coeficientul mistuibilităței ovësului.

Experiența a probat că nu se constată nici uă dată, la animalele hrănite cu ovës (chiar de li se dă tainuri mari), turburările digestive de diferite feluri, ce se observă la cei căror li se dă alt-fel de grăunțe ca aliment concentrat. Cum, apoi, bôbele de ovës, precum și acoperământul lor, sunt bogate în celulosă tragedă, atacată lesne de sucurile mistuitóre, ele satură mai lesne ca or-care alte specii de bôbe în'același timp merițând a fi socotite printre cele mai lesne de mistuit.

Pentru a reveni la acest principiu aromatic coprins în acoperământul bobului de ovës și care jócă un rol așa de însemnat în hrănirea animalelor prin ajutorul acestei cereale, voi spune că e un alcaloid desemnat sub numele de „avenină.“ Acesta e principiul care dă ovësului superioritatea asupra celor alte cereale ca aliment pentru cai și care are uă influență așa de mare asupra sistemului nervos. Nu numai că înlesneșce și reguléză mistuirea, dar încă, din pricina acțiunei sale asupra nervilor, stimuléșă tot organismul și are o acțiune asupra caracterului animalelor comunicându-le ardóre și energie la lucru. Avenina dă ovësului marea sa valóre alimentară pentru cai și care face că *nici uă altă hrană nu uă póte înlocui.*

Acéstă proprietate bine cunoscută a ovësului a dat naștere đicétórei populare: „ovësul iuțesce.“

Dupe experiențele făcute, acțiunea aveninei e mult mai mare asupra cailor de ham greoi și limfatici. Caii căror li se dă puțin sau de loc ovës, devin leneși, puțin energici, pre când cei căror li se dă cu îmbelșugare devin iuți și harnici.

Dacă n'ar fi acest principiu din cója bôbelor de ovës, am putea cu înlesnire înlocui ovësul prin alte bôbe bogate în principii alimentare.

Diferitele varietăți de ovës coprind —precum s'a arătat în „Gazeta Sătenului“—avenină în cantități variabile și în calitate diferită; varietățile cu

bobul negru coprind mai mult ca cele albe.

Iată în resumat care e rezultatul cercetărilor ce s'au făcut asupra valorii specifice a ovėsului :

1) Acțiunea aveninei e mai energică asupra cailor de sânge ;

2) La toți caii de rasă ar trebui a li se da, împreună cu fân bun, ovės curat, nehurluit ;

3) Succedanele ovėsului, precum bóbele de alte cereale, țărițele etc., n'ar trebui a se da de cât cailor de muncă cu temperamentul rece, și chiar în tainul de aceste alimente, trebuie a se amesteca ovės ;

4) Caii hrăniți numai cu fân bun mirositor și cu ovės au mai mult foc, mai multă vigóre și resistă mai mult la muncă de cât cei cari nu sunt supuși acestui regim.

5) Caii hrăniți cu fân și ovės nădușesc puțin și se păstrează mai bine.

Ceea-ce am spus mai sus de ovės explică cauza pentru care ovėsurile de uă culóre mai închisă sunt tot-d'una căutate și plătite mai scump ca cele de uă culóre deschisă ; cantitatea de avenină determină această deosebire și, în'acéstă materie, ca în multe altele, practica a precedat teoria.

Válórea hrănitóre a ovėsurilor variază cu climatul, natura pământului și a îngrășămintelor, modul cum se recoltéză și se treeră, și încă, bine înțeles, după varietăți. Nu tot d'una ovėsul cel mai greu e cel mai bun și mai hrănitor ; și preferența dată de obicinuit ovėsurilor de culóre deschisă asupra celor de culóre închisă sau aprópe negre, nu e adesea-ori de fel justificată, căci de obicinuit se constată că un ovės cu culóre închisă e fórte hrănitor și lesne de mistuit.

Ovėsurile fórte grele pot, câte-o dată, pricinui turburări la creer și congestiuni la caii cari rămân mult timp fără d'a lucra mult. Pentru a hrăni mult calul, 'i se va da ovės uscat, întreg, cu puține pae tocate și cu fân. Pentru a 'l hrăni mai puțin, 'i se va da, deosebit de ovės, multe pae to-

cate udate. În or-ce cas, paele tocate trebuie tot-d'una să fie date o dată cu ovėsul. Dacă se dá singur nu se utilizéză de organism nici o dată complectamente. Hránirea cu ovės curat nu dá mai multă putere : din potrivă, produce mai curând slăbiciune și lipsă de energie. Paele tocate și fânul bun sunt asociatele indispensabile a ovėsului și 'l ajută a 'și produce efectele sale asupra organismului.

Căutările chimiei fisiologice asupra hrănirii și analiza nutrețurilor, precum și practica, au demonstrat că, după vréstă, greutate, chip de întrebuințare, caii au nevoie d'a priimi rațiunile următóre :

a). Mânjii până la întercare : ovės și fân bun de livede cât voesc ;

b). De la întercare de la etatea de un an : 2 la 3 kilograme ovės și fórte bun fân de livede tot la discrețiune ;

c). De la unul sau doi ani : de primăvara până tóamna, pășciune ; iarna 2 la 3 kil. ovės, 5 la 6 kil. fân și pae la discrețiune.

d). De la doi la trei ani : pășciune ; iarna 3 la 5 kil. ovės, 5 la 6 kil. fân și pae la discrețiune.

Dar caii ar trebui a se împărți în diferite categorii :

I. Caii de șea, de vânătóre, de cavalerie și de înhămare ușóră, a căror rațiune se va compune din 4 la 6 kil. ovės, 5 la 7 kil. și jum. de fân și 1 kil. și jum. de pae.

II. Cailor de înhămare grea, li se va da 5 la 6 kil. ovės, 5 la 7 și jum. kil. fân și 1 și jum. la 2 kil. pae.

III. Caii întrebuințați la agricultură. Cailor ușori : 3 la 4 kil. ovės, 5 la 7 și jum. kil. fân și 2 kil. pae.— La caii mijlocii : 5 kil. ovės, 4 la 5 kil. fân și 2 kil. pae. La caii greoi : 6 kil. ovės, 5 la 6 kil. fân și 3 kil. pae.

IV. Caii întrebuințați la cele mai grele lucrări : 7 și jum. la 9 kil. ovės, 6 la 7 și jum. kil. fân, mai multe pae lungi și plévă.

E a cădea în uă grosolană greșală

dacă dai mult ovės cailor cari nu lucrésă mult și nu se mișcă mult. În'acest cas, ei devin grași, lenoși, fără putere, puțin proprii la muncă și la cea mai mică silință 'i veđi înădușind.

D.

CASTRAVEȚII

Castraveții se cultivă destul de mult în România, unde le priesce foarte bine. Castraveții sunt plante herbasee târătore, ținând de familia Cucurbitaceelor. Numele botanic e *Cucumis sativus*, adică castravete cultivat. Castravetele e de fel din Orient unde de mult 'i sunt cunoscute proprietățile sale medicinale și mai ales unde zéma sa se întrebuițeză pentru alinarea și înmuerea pielei iritate.

Castravetele se cultivă mai mult ca plantă alimentară; fructul său se consumă foarte mult mai ales ea conserve în oțet și murați, precum se mănâncă și cruđi cu sare, sau în salată.

Sătenii noștri, cari se hrănesc mai numai cu legume, fac o mare consumațiune de castraveți.

Din punctul de vedere botanic Castraveții sunt vecini foarte apropiați cu Pepenii; dacă castraveții au nevoie de mai puțină căldură e că ei se consumă nu ca pepenii când s'au copt, ci când sunt cruđi.

Cultura castraveților sémăna cu a pepenilor galbeni; se sémăna în cui-buri și în pământ mrănișos, se udă, se plivesc și se sapă. Se cultivă și sub gémuri și pe straturi de gunoii, pentru a se avea ródele mai timpuriu.

Varietățile de castraveți sunt foarte numeróse și corciturele sunt de tot felul. Sunt varietăți timpurii și târđii, cu fructul alb, lung, alb mare, gălbui, verde mic sau Cornișon, verde lung englezesc, rotund rusesc, brodat gălbui de Olanda etc.

Cele trei gravuri relative din'acest număr întăcișeză următoarele trei rase foarte bune, dar foarte puțin răspândite la noi.

Castravetele Rollisson's Telegraph are fructul lung, verde, care se produce sub fie-care fée. Aceste fructe sunt foarte gustóse și pline. E un castravete englezesc care nu se întinde mult și care se cultivă mult pentru cultura silită sub gémuri sau la adăpost. Fructele sunt ținute de nisce curpeni tari și scurți; ele pot crește până la 40 c. lungime, sunt strălucitoare și netede.

Castraveții mici vėratici. Tulpinele cresc foarte lungi și sunt foarte rodnice. Infloresc mult și dau repede micii castraveți buni de conserve în oțet.

Castraveții verđi lungi grecești se cultivă mult în Atena și ațurea pentru carnea lor gustóasă și plină. E uă plantă vigoróasă care dă puțin, dar mari, fructe verđi când sunt necópte și galbene arámii când se coc. Acești castraveți se păstréză n.ult timp, sunt tari, Planta e foarte rustică.

D.

Flori sėlbatece din România.

(Urmare).

IARBA VIRGINELOR

PELINUL ALB SAU ABSINTUL OFICIAL

(Artemisia absinthium).

Se găsește, crescând, în România, prin toate părțile; dar mai cu sémă prin apropierea locuințelor, apelor și dramurilor.

Ține de familia Composeelor și e vivace. Florile sale sunt neînsemnate și frunzișul tăiat și cenușiu. Póte crește și mai înalt de un metru.

Numele botanic arată că această plantă, cu proprietăți medicinale, pórtă numele Dianei; 'i mai ăice și iarba virginelor.

Mirosul pelinului e cunoscut, efectele tonice și vermifuge însă sunt mai

puțin știute; d'aceia voi spune câte-cuvinte asupra acestei specii de Pelin. Amărăciunea pelinului e proverbială; ea se află în toate părțile plantei; când se țice că un ce e amar ca pelinul, nu se greșește; dar această amărăciune, tocmai, adaugă și exaltă energia funcțiunelor organelor celor ce o gustă. Ceaiul de flori de pelin pôte fi socotit ca quinquina celor sëraci; uă lingură de asemenea ceaiu tare, pôte vindeca chiar frigurile, deosebit că constituie un eșcelent tonic. Aceste flori și păstrează proprietățile lor chiar când se usucă, dacă se păstrează bine; trebue a se culege vara îndată ce au înflorit.

Când vitele mănăncă pelin, laptele lor devine amar; acest lucru se observă mai ales la bivolițe care se feresc mai puțin d'a se atinge de pelin ca cele alte animale.

Absintul, acca otrăvitoare bētură, se extrage prin distilațiune din Pelinul alb. Cei ce abusēză de această bētură pot chiar a se otrăvi; d'asemenea și persoanele cari iau pelin mult ca doftorie uterină.

ASTRAGALUL

(*Astragalus hamosus*).

Acastă plantă, din familia Leguminoselor, se sēmănă și prin grădini pentru curiōsa formă a păstărelor care sēmănă cu omițele... se fac surprinderi punându-se prin salate.

Planta e pitică dând flori mărunte albiciose.

Sunt specii de Astragal (Sparcetă) furagere, despre cari vom vorbi cu altă ocașie.

CORIANDRU

(*Coriandrum sativum*)

Planta această oficială se găsește cultivată prin grădini și chiar în stare sēlbatică sau sēlbătecită prin unele părți ale Moldovei.

Numele botanic vine de la elineșce

și înseamnă păduche de lemn; alusiunea, probabil, fiind făcută la mirosul urit al tuturilor părților verzi ale acestei plante stimulante și stomachice.

Acest miros tare dispăre când planta se usucă; d'aceia vedem semințele de Coriandru întrebuițându-se la bucătărie, pentru fabricarea unor vutci și la paste. Aceste semințe, ce se găsese în un fel de capsule ca cele de In, când sunt uscate au un miros destul de plăcut.

Planta e anuală și ține de familia ombelifereilor, pôte crește mai bine de uă jumătate metru și destul de rămurōsă. Semințele ei se adună pe la finea verei, iar tōmna se sēmănă în pământuri cam afānate.

Coriandrul e o plantă carminativă ațitătoare întrebuițată și în medicină.

TARBA-RAIULUI

(*Tanacetum vulgare*).

I mai țice și Vetrici și se găsește pe marginea drumurilor și a apclor. E uă plantă medicinală tonică și vermifugă, ținând de familia Composecelor. Crește stuțōsă și e fōrte rustică; fiind vivace se ține mult timp și crește până la un metru înălțime.

Numele botanic vine de la elineșce și înseamnă a vindeca, alusiunea fiind făcută la proprietățile sale întăritōre și ucigătoare a micilor viermi (ascariții) ce se produc la sfârșitul tubului digestiv.

Mirosul tare al plantei se datorēză unui uloiu ce coprinde această plantă și care e un eșcelent febrifug, antispasmodic și ațitător.

(va urma).

C. C.

Trestia de China aurie.

Acastă mărēță graminee de cel mai pitoresc efect și a cărei tulpini devin, cu timpul, galbene aurii, se ține, în climatul nostru, iarna în florării și

vara se poate transplanta în grădini în pământ foarte afinat, mrănișos și umed.

Trestia aurie crește până la 8 metre înălțime și e foarte rămurasă la basă, iar rădăcinile sale se întind înalt.

Una din gravurile din acest număr înfățișează această frumoasă gramină giganțică.

C.

NORELE ȘI SILENE

Aceste două plante de grădină, înfățișate de cele două gravuri colorate din acest număr, sunt flori obicinuite prin grădini, dar cari dau variații noi interesante.

Noreaua sau florea mândră a nopții a fost descrisă în „Florile“ și prin urmare sunt dispensat a le mai descrie și arăta cultura lor, care, d'almintrelea, e foarte lesnicioasă și cunoscută de oricine. Norelele se găsesc prin cele mai modeste grădini.

Frumoasa nopții, cum îi mai zice, a produs acum de curând o nouă varietate hibridă, care crește până la 75 centimetri, dând o mulțime de flori mari a căror înflorire se prelungește din Maiu până la gerul.

Printre varietățile noi e de semnalat varietatea cu florile albe sau albe pătate, înalte sau pitice.

Silenele cu fructul aploecat sunt frumoase plante stufoase și pitice bune pentru bordure; dau flori mari rose ce înfloresc primăvara și care, de obicei, se resămăna singure.

Varietățile noi de Silene pendula au florea mai roșie și cresc d'abea de 10 centimetri înălțime. Sunt varietăți desvoltate și mai mult sau mai puțin învoltate.

C.

ELISA^{*)}

În capitala României în strada Colței No...
ședează contele Bianchini cu femeia lui. El e

*) Varietate trimisă nouă din Nisch de poetul sârb d-l V. G.

ra reprezentantul I...ei. Un bărbat ager, isteț dar nu fără de pasiuni. Contesa Elisa: iubii cetitori, cum să vă o descriu? închipuiți-vă un păr blond ca aurul, ochii, ah ce ochi de foc, ce luciu, ochii negri ce numai cerul Italiei poate crea, o statură sveltă și mândră ca al unei gazele, o mână, un picior ca... ca... nu găsesse o asemănare potrivită, cu un cuvânt o frumusețe rară. Când mergea călare pe fugarul ei alb, într'un costum verde de catifea, încheiat până sub barbă, cu părul desnodat în undulaturi pitorești, zărind-o, te simțai transportat în împărăția feelor. Da într'adevăr era frumoasă. Ce pereche fericită zicea lumea când vedea cu ce galanterie contele îi săruta mâna. Dar cerul lor începu a se întuneca. Din întâmplare Elisa găsi pe biroul barbatului ei un bilet mirositor, a cărui coprin în limba italiană era următorul: »Te aștept astăzi la 10 ore. Mii de sărutări. Clarisa.« Ea puse țidula la locul ei, s'aseză p'un scaun de mătase galbenă, scose basmaua de dantelă și începu să plângă. D'aceia vine el acasă așa de târziu, murmură buzele ei, în buduarul unei actrițe din trupa italiană și perde el ore întregi spunându-mi că afacerea îl ocup — un nou isvor de lacrimi vărsară frumoșii ei ochi. Orologiul de pe cămin bătă ceasurile de ce.

Intr'o oră contele veni acasă, apropiindu-se de ea o văzu adormită. Mult a stat el înaintea acestei Madone, o atinse încet pe umeri și ea deschise ochii. »Ești palidă, scumpă, ore îți e rău?« întrebă contele și voind a depune un sărut pe fruntea ei. Dară ia îl respinse cu mână de la sine. »Pentru Dumnezeu ce îți este Eliso, vorbește m'ai înspăimântat și punându-se p'un scaun lângă dânsă își aprinsese o țigară. Dar ea se sculă umblând cu pașii fermi prin odaie. O lampă d'un albastru purpuriu lumina această scenă nocturnă »Spune-mi, iubesci tu acea femeie care te-a poftit astăzi la dânsa« zise Contesa arătând pe biroul barbatului ei, care stătea încremenit, ne putând scote nici un cuvânt. Elisa îi apăru ca o zeă resbunătoare, ochii cei negri ardeau, inima îi se bătă așa de tare parcă vroia să spargă pieptul, unicul sgomot ce domina în acea linișce. »Iubesci tu acea femeie?« întrebă ia pentru a doua oară. »Elisa — ascultă — fii cu minte — îți spun tot.« »Ce, vrei să-mi povestești cum a venit te a strâns în lanțurile ei — că e o sirenă — acum tu te luptai — te gândea la mine, la copilul nostru! dar spune-mi numai una, o iubesci tu așa de tare?«

— Ah, ba — iubire! vino Elisa — am săți —

Dară ia nu îl lăsa să sfârșescă ci sărind în sus ca un tigrul strigă: »Ah, ba — iubire, vrea se dică numai pentru un gust al d-tale distrugi fericirea noastră. Ah! viața mea

— averea mea — respectul și iubirea lumii cu plăcere ași fi dat'o dacă mi-ai fi dis: »da Elisa, iubesc p'acea femeie, ajută-mi să mă întorc iarăși la tine, greșeam, dară nu eram rău, am fost sedus de această sirenă, dar vréu să mă întorc iarăși la tine, la acea inimă care nici cu una în lume nu bate pentru mine așa de sincer! eu te ași fi strâns plângătoare la piept, ți-ași fi sărutat mâinele și pe genunchi 'ți-ași fi mulțumit pentru această mare dovadă al amorului tău, dară ba — iubire! aparține la bunul tău în cercurile vóstre d'avea pe lângă femea onestă și câte-o jucărică la care să perdeți ore întregi pe când acasă nici un suris pe buze arătați — dar acest cuvânt ne desparte de veci. Nu există în această lume un obicei mai urât de cât această modă a pasiunii. Asta e mai mult de cât un păcat, căci pentru o vanitate jertfiți voi, fericirea, pacea, onórea familiei; și sacre jurăminte? le profanați le călcați în picioare ca nișce animale sălbatice.“ Ea tăcu, obosită, consumată de flacări ce se revoltau în interiorul ei făcându-și aer prin cuvinte arđetóre. Copilul din alcovul d'alăturea începu să plângă și doica îi cânta un referen dintr'un cântec de leagăn unei mume nerocite:

Dórme scump ingerașul meu
La inima mea maternă
Nu sciu de ce tatăl tău
Imi pregătește durere
Dórme frumos copilul meu dórme lin
Rău 'mi par'ăți vedea ochii de lacrăm plini.
Când tatăl tău venia la mine
Dulce, ah, dulce amor cerea,
Eu atunci încă nu cunoșeam
Lașa, perfida lui inimă.
Ș'acu, ah târziu vėd măhnit
C'amėndoi 'i suntem nimic.
Dórme frumos copilul meu dórme lin etc.

Contele stătea cu ochii plecați în jos, ca un copil când muma sa 'l mustră că 'și a perdut cartea. El cunoșcea prea bine caracterul Elisei — prin acest unic cuvânt el a perdut'o — perdut'o pe veci.

Tótă nóptea lampa ardea sinistru și sataka căuta să triumfeze, lucrurile de prin prejur stăteau triste cu aceeași resignațiune mistică ce e proprie numai obiectelor mórte.

Opt ani trecură; în acest interval contele, care 'și a dat dimisiunea, s'aruncă în vârtejul lumii, voiaja prin America, Africa, căutând a uita tot trecutul său Zilele trecute, îl vedeam în grădina.... preumblându-se prin aleiurile umbróse scotēnd din când în când o posă sărutând'o ș'apoi la piept o apăsa, remușcarea 'l tortura. Unde ar fi femeia lui de care e despărțit atâtea ani, unde ar fi copilul pe care nu l'a vėdut de la acea nóp-

te fatală; un suspin se furișă de pe buzele sale ș'o lacrimă ferbinte căzu în nisip.

D'odată fu trezit prin un țipet îngrozitor. O fetță alunecă în lac voidnd să prindă mingea ei de gumă ce căzu în lăuntru. Guvernanta ce conducea copilul scóse acel țipet. Contele fiind în apropiere sări în apă și scóse fetița palidă ca mórtea punēnd'o în brațele femeii care striga necontentit: Mario! Mario! acest nume redeșceptă dulci suvenirii în inima contelui: dacă ar fi Elisa cu copilul său.

Opt zile în urmă scrisese o scrisóre lungă, ferbinte la femeia lui, totul se strângea în unicul cuvânt: »în numele copilului nostru« a doua zi avu fericirea d'ingenunchia înaintea femeii sale, „Femeea mea, bună, mibila mea femeie. Ah și Maria, mica mea Maria. Ușa se deschise d'odată, două mâni copilărești îl strânseră de gât și o dulce gurită copilărească îi apasă buzele. Și el ținu strâns pentru tótă viața pe Elisa și Maria.

V. G.

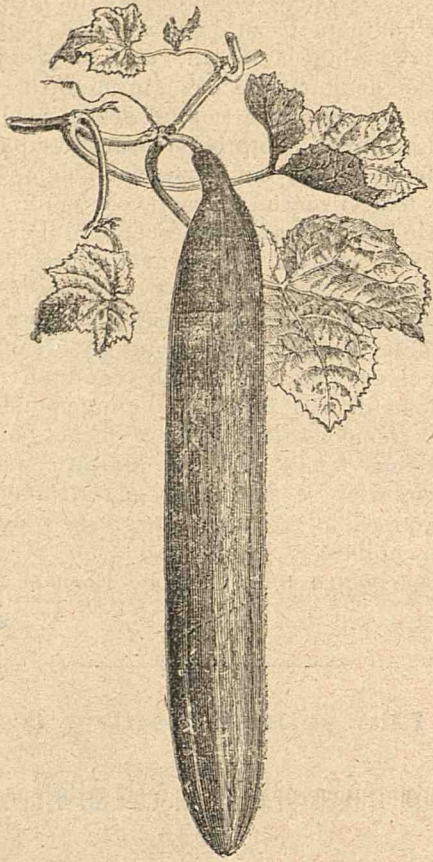
Din știința pentru toți.

Producțiunea grăului în cele alte continente.

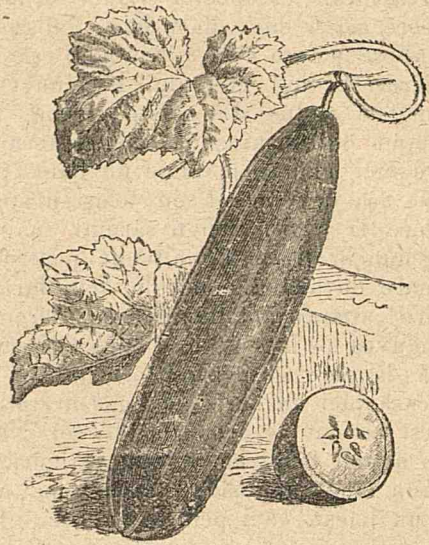
În 1825 Statele Unite nu trimetea în Europa de cât câți-va saci de grâu; în 1883, adică după 58 ani, totalul exportățiunei, așa de modeste la început, atingea suma de 726 milioane hectolitre valorând mai mult de 10 miliarde lei.

Francia póte produce peste 100 milioane de hectolitre de grâu.

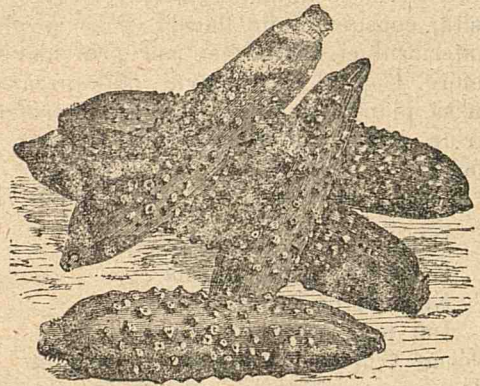
În Australia, care e uă țară ce produce fórte frumoșe grâne, suprafața cultivată de grâu nu era, în 1874, de cât de 622,000 hectare care au produs 7,717,000 hectolitre, această suprafață era, în 1884, de 1,484,000 hectare care au dat 13,580,000 hectolitre de grâu. În Canada, provincia Ontario, în 1871, cultiva grăul pe 551,812 hectare; în 1882, pe 717,236 hectare Manitoba, în 1880, era aprópe necunoscută; în 1881 se făcea 20,600 hectare de grâu; în 1884 semēnțurile atingeu suma de 124,000 hectare care au produs aprópe de 3 milioane hectolitre. În Indiile britanice suprafața semēnată cu grâu era, în 1886



Castravete englezesc Rollisson's Telegraph.
(Expl. în'acest No.)



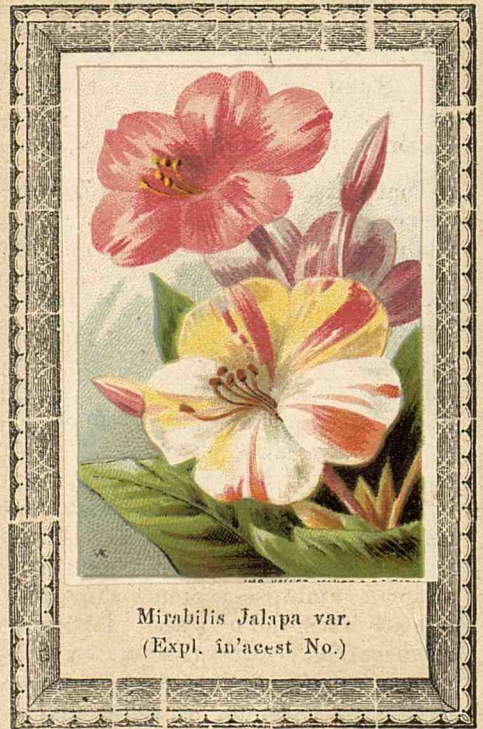
Castravetele grecesc. (Expl. în'acest No.)



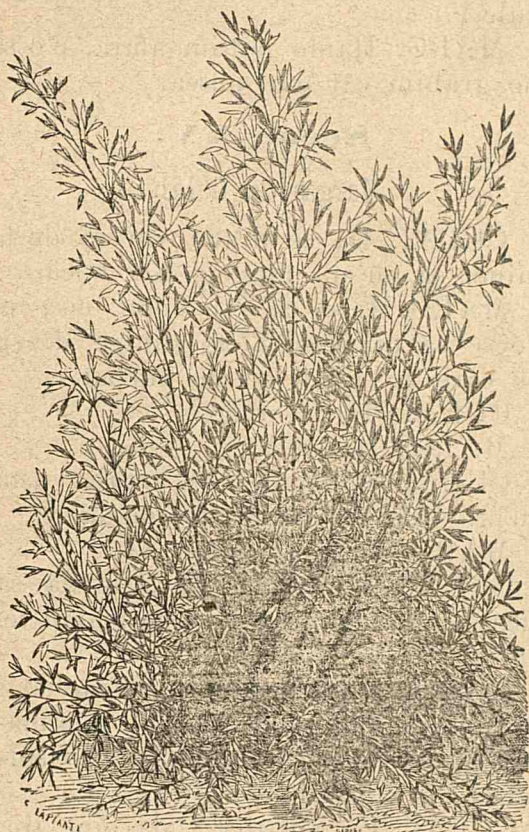
Castraveți mici veratici. (Expl. în'acest No.)



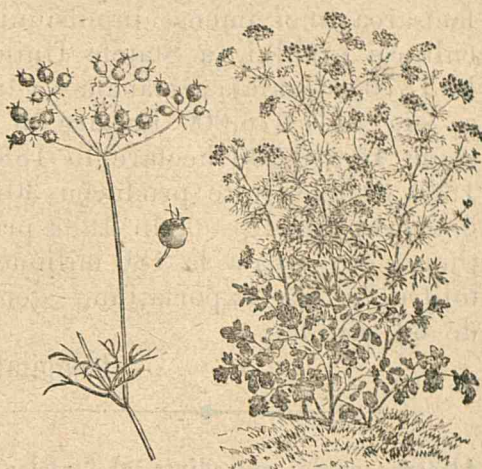
Silene pendula rosea.
(Expl. în'acest No.)



Mirabilis Jalapa var.
(Expl. în'acest No.)



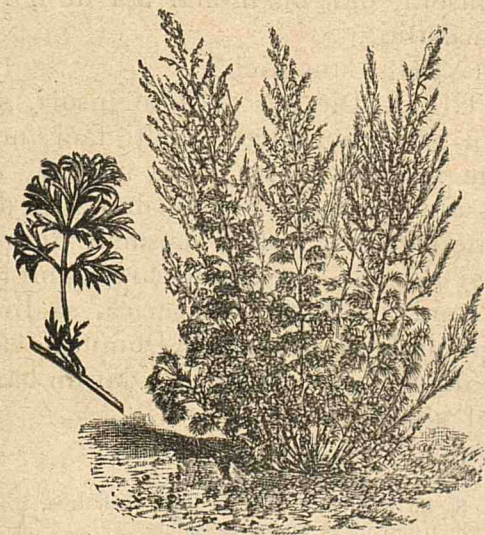
Trestia aurie de China. (Expl. în'acest No.)



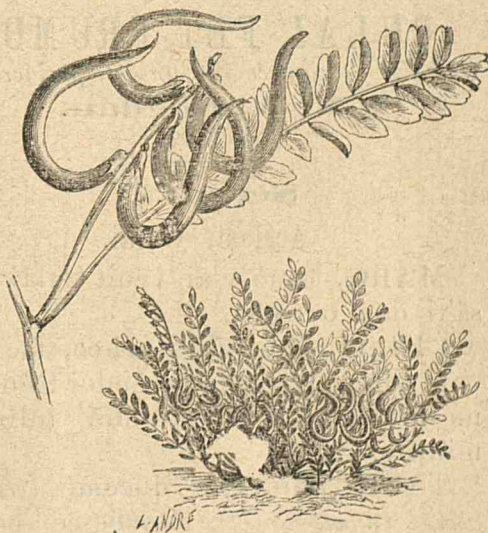
Coriandra. (Explicăția în'acest No.)



Jarba raiului. (Expl. în'acest No.)



Pelinul alb sau Jarba Feciórelor. (Expl. în'acest No.)



Astragalus hamosus. (Expl. în'acest No.)

de 10 milioane $\frac{1}{2}$ hectolitre; acum 15 ani era mai mică de jumătate.

Dar nici uă țară n'a prezentat înfăcișarea unei imense impulsii date culturai grâului ca Statele Unite. De la 1870 suprafața semănată s'a îndoit; ea era de 7,676,000 hectare în 1860 și de 15,950,000 hectare în 1884. În 1839 Statele-Unite producău 30 milioane hectolitre grâu; în 1884 producțiunea era urcată la 180 milioane hectolitre cu uă exportățiune generală de 63 milioane.

Compiler.

Alegerea noului președinte al Statelor-Unite.

Democrații americani, partizani ai reducerii taxelor vamale, au fost bătuti la alegere de republicanii americani cari au ca program protejarea tuturilor industriilor americane.

D-l Cleveland, fostul președinte al Statelor-Unite din America e candidatul democraților, el va cădea și în locui se va alege d-l Harrisson.

Cele 38 State ale Republicei votează prin sufragiul univărsal și cei 10 milioane votanți au numit 401 delegați. Aceștia vor alege la începutul anului viitor pe d-l Benjamin Harrisson născut la 20 August 1833.

CULAI FÊT-FRUMOS

Comedie cu cântece într'un act, prelucrată de

N. A. Bogdan.

(urmare).

Scena XIV.

Aceiași, Culai.

MARG. Bine c'ai venit Culai; am să'ți dau o trébă.

CULAI. Fac lelițo ori-ce, fac!

MARG. Dar voi amêndei trebuie să nu fiți de față ca să nu-i tulburați mințile.

TACHI. Bine ne ducem. (trecând lângă Culai, încet). Vorbeșce pentru mine și 'ți dau o sîngeacă de rachiu.

MITR. (asemenca). Alegemă pe mine și 'ți dau o strachină de chișleag. (tare). Numai nu zăbovi Culaiăș pui-cule!

MARG. Haide pottim afară, e'o să ne grăbim cât om putea.

Scena XV.

Margărita, Culai.

CULAI. Da ce draeu vor ei de la mine, că eu nu înțeleg nici bôcă.

MARG. Lasă că 'ți spun eu: ei voese ca tu să'mi alegi dintre dînșii pe care să 'l iah eu de bărbat.

CULAI. Eu să aleg?

MARG. Da, tu!

CULAI. Ba veți, iaca treaba asta nu'mi vine de loc la îndămênă.

MARG. Ei? și pentru ce?

CULAI. Pentru...? Dar, — va să dică ții numai de cât să te măriți leliță'i?

MARG. D'apoi veți că'i fôrte urît lucru să rămâi tótă viața tot fată mare; eu nu sunt ca tine, așa de sêlbatecă de lume.

CULAI. Eu sêlbatec? da cine ții-a spus una ca asta?

MARG. Da nu mi-ai spus singur mai adiniôrea.

CULAI. Așa... că bine dici — mai adiniaorea! dar adică, pentru că... veți că eu înțeleg ca să se însóre cineva cu tótă tragerea de inimă, când se însoră, dar nu numai așa de florile măruului.

MARG. Cum dici?

CULAI. Dic, că dacă te însori, să ai în gând hotărârea, să 'ți faci nevasta fericită pentru viața întrégă, să n'ai altă grijă de cât de dânsa, și de mititeii ce vor ridica năsucul într'o di, și s'o faci, ca în fie-care Dumini-că, când s'o duce la biserică, să dici în pieptul ei: Dómne! Dómne! cât ești de milostiv, că mi-ai dat un bărbătel așa de bun!

Căci s'ar cădea ea numai fericirea

Cerul sfint ție să 'ți-o trimeată

Să nu porți nici când în piept mahnirea,

Și frunteați să fie tot înseninată.

Un bărbat blând, bun să ai lângă tine,

Copilași ca iugeri să 'ți suridă

Și la vatrați plină de lumină
Fericirea dulce să 'ți tot ridă!

MARG. O ! ce cuvinte dulci și bune..! Dar și eu sunt tot de părerea ta Culai dragă... asta am dorito în tot-d'auna !... — așa dar vei alege tu bine între cei doi pețitori ai mei ? ha ?

CULAI. Pețitorii tăi ?... așa ! ai dreptate !...

MARG. Atunci pe care mă sfătuiești să 'l iau ?

CULAI. Pe care ?... dar pe crucea lui D-zeu, ori unul ori altul, amândoi sunt tot de o treapă ?

MARG. Iaca ! iaca ! Dar ce fel de vorbe sunt astea ?

CULAI. Dă, ție și eu ceia ce 'mi trece prin tidvă.

MARG. Dar mi se pare că le ții cuvintele astea cam cu pizmașie ? ori că ești cam zular.

CULAI. Eu pizmaș ? eu zular ? eu, Mărgărîto ?... apoi dacă ții așa, fie și așa... Da ! te pismuesc ca să te văd fericită, așa 'i ! — dar n'ai să fi, — ascultă-mă bine Mărgărîto, n'ai să fi, cu nici unul din cei doi pețitori ai tăi.

MARG. Vorbă 'i !

CULAI. Ascultă-mă : unul, Mitrofan, un leneș, sgârțit, și mincinos, cum nu 'și pôte închipui sufletelul tēu cel nevinovat ; cel alt, Tachi, nu 'i ca și cel din tăi : el pe lângă că 'i mincinos, leneș și sgârțit, apoi mai e și bețiv, și mojie, așa că într'o ție, când s'o întorce cu chef de la tîrg, vai de spinărica bieteii lui neveste.

MARG. Vai de mine !

CULAI. Haide, credemă lelițo, măturăi pe amândoi de prin căsuța ta, și 'ți o spun asta din prietenie curată ; mai așteptă încă o leacă până ce să te măriți... vei găsi mai târziu pôte, vr'un flăcăiandru cu mult mai bun, care te va ighi cu dreptul. Și eu unul aș fi prea fericit, prea mulțumit... [plânge].

MARG. (apropo plângând). Dar veți... că eu nu voi să rămân totă viața tot fată, ca biata Gaftóna cea ologă...

CULAI. O nu ! tu ești prea frumoșică, ca să te temi de așa întemplare ; ș'apoi și cu bogăția ta...

MARG. Bogăția mea ? vrei să riști de mine nu-i așa ?

CULAI. Ba nici că gândește... ce n'ai auzit încă vestea ? moș popa Terinte a murit... nu știi pe moș popa ?

MARG. Nănașu a murit ?... (bocind) Sărăcuțul de dēnsul... vai de mine, ce mă fac eu.

CULAI. Lasă plânsetele pe mai pe urmă, Mărgărîto, și gândește-te că 'ți a lăsat ție, cu limbă de mōrte, totă stăriciea lui ! oh ! că mai bine n'ar fi murit nici o dată, îndrăcitul de moș popa.

MARG. Ce spui tu ? mi-a lăsat mie tot ! (ștergânduși ochii). Ș'avea o mulțime de vaci, oi, porci, căsuța cu vie din deal...

CULAI. Și câte alte — și câte alte... dar dracu la pus să mōră tocmai acu !

MARG. Da pentru ce ții tu că dracu la pus să mōră...

CULAI. Veți că... pentru că.. mai înainte erai și tu săracă, și eu eram peășidēoră. Asta știi, ne mai tăia din cale... și pôte nădăjduiam că într'o ție senină... mi-aș lua, veți, inima în dinți, și aș căuta să 'ți spun, coia-ce nu pot, și nu voi să 'ți spun...

MARG. Ce ?

CULAI. Ți-aș ție : ian'ascultă-mă Mărgărîto : de multă vreme nu mai trāesc de cât numai cu gândul și sufletul ars după tine... inima mea a pojerito dorul tēu.. că 'mi ești dragă, Mărgărîto, ca lumina ochilor ce 'mi arată stîntul sōre. Ei ! dar cuvintele astea nu 'ți le-oi putea eu spune nici o dată de acum.

MARG. D'apoi mie mi se pare că mi le-ai și spus.

CULAI. Eu ? 'ți-am... și nu mă batjocorești, — nu mă gonești din fața ta ? nu 'mi dai vr'un dupac ori vr'o câte-va palme ?

MARG. Palme ? ba din potrivă ; 'ți dau mână mea, și 'ți ție, că dragoste ce ai simțit'o tu pentru mine, o

simt și eu tot așa de ardețore pentru tine.

CULAI. Sa fie adevărat? Ah! Mărgărîto, Mărgărîto! de atîta bucurie 'mi vine să înnebunesc! iată dar că pic ingenuchi.

[Va urma].

DIN LOCALITATE

Inaugurarea noiei școle sătești pe domeniul coronei Domnița s'a făcut la 6 Noembrie curent.

Cu această ocaziune, dl Ion Calenderu a ținut o frumoasă cuvîntare din care estragem următoarele pasaje:

»Instrucțiunea, iată strigătul, iată trebuința tuturilor, iată hrana pe care o cer toți cu neșaiu. De aceea, în plăcuta împrejurare care ne a adunat aci, cred că nu putem face nimic mai folositor de cât se convorbim despre bazele ce trebuie date învățămîntului, în noțiunea căruia se coprinde neapărat și educația, partea lui cea mai esențială. Creșterea ni se dă de o potrivă și de părinții noștri în casă și de învățător la școală, care unește folositoarea și neprețuita sa conlucrare cu aceea a familiei.

Ne vom ocupa numai de învățămînt. Învățămîntul se sprijinește pe două temelii de căpetenie: munca și patriotismul.

Munca! ea a venit pe lumea această o dată cu omul, este singura condițiune a existenței sale, singurul mijloc cu care 'și susține viața, căci dacă unii bogați nu lucrază sau lucrază puțin, săracii lucrază destul, și pentru ei și pentru alții, mai fericiți. De alt fel dacă cercetăm lucrul mai de aproape, puținii sunt bogații cari nu lucrază. Proprietarii mari, ómenii cei mai bogați, trebuie să lucreze dacă vor ca proprietatea lor să înflorască: *o avere nemişcată e o avere primestuită.*

Ori-ce lucru pe lumea această cere întreținere, îngrijire, munca cu mâinile sau cu capul, câte o dată cu amîndouă; și munca minței, nu puțină ostenelă dă; întrebați pe învățători, pe profesori, pe ómenii de știință. Luerul este dar legea universală, stupul nu suferă trântori. Scriptura ne spune că omul isgonit din raiu primi de la Dumnezeu porunca de a cultiva pămîntul pentru a trăi. Ast-fel, cum a ținut în secolul trecut, un mare rege al Franciei: »Dumnezeu, dînd omului trebuințe, impunîndu-i resursa muncii, a făcut din dreptul de a lucra proprietatea oricărui om, și această proprietate este prima, cea mai sfîntă și mai imprescriptibilă din toate.»

Luerul este dar un cîmp care nu refuză recolte, cu cât îi ceri mai mult cu atît va da mai mult.

Să trecem la baza a doua a învățămîntului, patriotismul, sau iubirea de patrie.

Din ce constă patria? Patria sunt părinții cari ne au dat viața, casa care a acoperit slaba noastră copilărie, limba pe care am început'o s'o îngănăm, înainte de a vorbi cu cei lați, rudele, prietenii, vecinii cari ne înconjur, copiii cari împărtășesc jocurile noastre, câmpiile unde am alergat ca copii, biserica unde ne a dus ca să rugăm pe Dumnezeu pentru familia noastră și pentru noi, țara a cărei istorie ni se spune și care a fost apărută cu armele noastre în contra năvălitorilor și pe care o vom apăra și noi o dată, dacă s'ar ivi din nou atacul, țara pentru care trebuie să apărăm cu primejdia vieții noastre, religiunea, independența, tronul suveranilor noștri, ridicat de popor, cu ajutorul lui Dumnezeu — ori ce s'ar ție — libertatea, dreptul de a munci, de a cultiva țarina noastră, de a exersa activitatea noastră după trebuință; în sfârșit de a trăi și muri liberi, fără a recunoște altă autoritate de cât aceea a stăpînilor noștri legitimi, cum au făcut de secole înaintașii noștri pe acest scump pămînt, iată în câte va cuvinte ce este patria.

Un mare episcop a zis: A iubi țara sa, este cea mai mare datorie a cetățenului, și patriotismul este principiul tuturilor virtuților publice «



Dl Mihail Panțuru s'a numit comisar polițienesc în locul dlui Tănase Tănăsescu.



În urma cererii făcută camerei la 15 Noembrie curent, de mai mulți locuitori din com. Broșteni pl. Marg de jos, jud. R. Sărat, pentru ca Statul să le vîndă niște pămînt aflat pe teritoriul comunei Broșteni și Vêrteșcoiu, Camera în ședința de astăzi 19 Noembrie dete un vot pentru a se vinde acea moșie locuitorilor săteni.



Deună ți în apropiere de gara Boboc deraie trenul de persoane care mergea spre Buzău. Mașina eși după șine, care fură scose pe o mare întindere. Din norocire, terasamentul unde deraie mașina fiind în același nivel cu pămîntul de prin prejur nu se întâmplă altă nenorocire mai mare de cât unui ampoiata Căilor Ferate care fu atins destul de grav la un picior.

Noi am atras din timp atențiunea Direcțiunei Căilor Ferate asupra relei stări a traverselor acestei linii, putrede în mare parte.



Lipsa vagonelor devine din ce în ce mai mare și mai ales la gara Făurei, centrul mai de căpetenie de încărcări de cereale. Nici o dată n'am văzut la vr'o gară uă asemenea de mare aglomerațiune de saci încărcati. Și ruri nesfârșite de grămeți de saci cu grâu, secară, orș și porumb ocupă câmpiile de prin prejurul acelei gări, expuse fiind stricărei de ôre-ce Direcțiunea C. F. n'are cel puțin mușamale îndestulătore pentru a le acoperi.

Pagubele și străgăniirile agricultorilor și comercianților sunt enorme, și, precum am mai spus, cei mai loviți sunt sătenii pe a căror cereale cumpărători de prin sate și gări oferă prețuri foarte mici, punând tot-d'auna în ainte ca cauză principală neputința și nesiguranta d'a se expedia la Brăila.

Toți agricultorii mici și mari s'au luat de gânduri și dîlnic vedem ridicându-se de prin gări cu carele cerealele care în zadar au așteptat cu săptămânele a le veni rëndul a fi expediate cu drumul de fier.

Ce folosește dar agriculturii că avem atâtea linii ferate dacă ele nu sunt înzestrate cu material rulant îndestulător!

Cestiunea fiind destul de gravă, ministrul lucrărilor publice a fost întrebat și interpellat în particular și chiar de la tribuna parlamentului asupra lipsei de vagoni D-sa, recunoște, împreună cu noi, că lucrul e grav și anormal; dar că vina nu e de cât a guvernului trecut care a făcut atâtea linii noi fără a le înzestra cu vagonii necesare. Actualul ministru de lucrări publice împins de deputați a făgăduit a face a nu se mai distraje agriculturii, pentru alte transporturi mai puțin urgente, și puținetele vagoni existente. D-sa a declarat că speranța ce o avem că, în fine, vor sosi mult așteptatele vagoni împrumutate în străinătate e zadarnică, de ôre-ce cu tôte că au fost trimise ômeni în'adins și cu deplini puteri de a închiria vagoni cu or-ce preț, dânșii n'au putut aduce nici uă îndreptare, de ôre că lipsa de vagoni fiind aprôpe generală în Europa nu s'au găsit vagoni de închiriat.

Sperăm că cel puțin, ministerul a luat act de dorința ce 'i a arătat' o în cameră deputații d'a înscrie în viitorul budget uă sumă pentru cumpărări de vagoni și mașini, și ast fel să putem în'adevăr a ne bucura de folosințele ce ne va aduce numeroșele rețele de căi ferate ce avem în țară și să nu mai avem acea curiosă privelisce, ca acum când chér de prin centruri depărtate se duc cerealele la schele cu carele, întocmai precum se făcea înainte d'a avea drum de fier.



Suntem informați că un soldat dorobant din comp. 6 din com. Bogza, în luna August

fiind de schimb la reședința companiei (Plai-neșci) a fost crunt bătut de sergentul major al companiei.

Nenorocitul soldat eșind din schimb a cădut greu bolnav, a zăcut până în ziua de 15 Octombrie când a și murit.

Ați s'a denunțat faptul autorităților. Primarul din Bogza a consemnat deposițiile familiei și marturilor soldați cari au văzut când camaradul lor a fost bătut.

Procurorul a sesizat autoritățile militare competente.



Comisiunea pentru recrutarea tinerilor din acest județ pentru contingentul 1889 s'e compune din comandantul Reg. 9 Dorob. Colonelul Lipan, Prefectul județului I. Negulescu, un membru al Consiliului județian și medicul de batalion D-r Zarembo. Comisiunea va opera de la 1 Decembrie a. c. până la 15 Ianuarie 1889.



Epidemia de angină difterică, ce începuse a lua o întindere înspăimântătoare în comunele Bogza și Plainesci, este aprôpe stinsă, grație măsurilor energice ce s'au luat de administrație și de personalul medical.



D-l Menelas Germany, ministrul de finanțe, depntatul colegiului I din R. Sărat, a optat a fi alesul județului Ilfov. În conștiință în curënd colegiul I pentru cameră din acest județ va fi convocat pentru a 'și alege un alt reprezentant.



Timpul s'a îndreptat ast fel că mulți din cei-ce pe cari 'i apucase înghețul fără a 'și semăna totalitatea secărelor și grânelor, semănană ș'acum și mai ales secări.

La munte chiar, unde încă nu s'au încercat a se pune cereale de tómnă, mulți săteni au semănat grâu.

Timpul, relativ călduros, înlesnesce dezvoltarea rădăcinilor semănăturilor. Aceste semănături de și, în general, au fost făcute cam târziu vor putea da —la anul— o recoltă cât de îmbelsugătoare, mai ales dacă gerul va mai întârzia d'a reveni.

Ogórele de porumb au început p'alocurea a se face.

Vitele se hrănesc la câmp, în ciocănișci, ast-fel că nutrețurile de prin coșare sunt încă intacte.



Din cauza aglomerațiunilor de lucrări agricole sătenii au făcut prea puțin dîle de șosea, ast fel că rămășițele, pentru la anul, vor fi foarte mari.

Itinerariul de operațiunile consiliului de revizie din acest județ pentru formarea contingentului 1889 s'a fixat precum urmăză :

Plasa Gradiștea la Balta-albă, în zilele de 1, 2, 3 Decembrie. Plasa Marg. de Jos, la Micănești, în zilele de 5, 6, 7 Decembrie. Plasa Orașului, la Cotești, în zilele de 9 și 10 Decembrie. Plasa Marg. de Sus, la Plăginești, în zilele de 11, 12, 13 Decembrie. Rîmnicu de Sus-Plaiu, la Dimitrești, în zilele de 15, 16, 17 Decembrie. Rîmnicu de Jos, în locul Prefecturii, în zilele de 19 și 20 Decembrie. Orașul R-Sarat, în locul Prefecturii, în zilele de 21, 22 și 23 Decembrie.



D-l Daniel I. Atanasiu, procurorul Tribunalului Vaslui, s'a transferat la R-Sarat în același post ce fusese ocupat de d-l St. Plitos, care trecu în locul d-lui Atanasiu. X.

Cu acest număr fie care cetitor al »Gazetei Sătenului« prîimește uă planșă mare colorată de încadrat.

De la Cameră și Senat.

II.

Senatul după ce 'și a ales biurul său, și se votă comisiunile se împărți în secțiuni.

În ședința de la 9 Noembrie se votă al 8-lea secretar, d-l Fotin cu 44 voturi și al 4-lea chestor, d-l Al. Nicolescu cu 61 voturi. Actualmente, în Senat, ședințele publice sunt suspendate și d-nii senatori lucrează în secțiuni. Cea mai mare parte, însă, din d-lor 'și au luat vacanța până Marți.

Camera în ședințele din 7 și 9 Noembrie validă alegerele d-lor Emil Mavrocordat, deputatul col. I de Iași, I. Nădejde, deputatul col. III de Iași, a d-lor G. Duca și I. Stănescu deputații col. III de Ilfov și a d-lui Radu Pătărlăgenu dep. col. III de Prahova; se invalidă numai alegerea d-lui V. G. Morțun dep. col. III de Roman care se declară vacant (d-l V. G. Morțun este ales și validat ca deputat al col. II de Roman).

În ședința de la 10 Noembrie camera fu aproape în complectul său, lipsind numai 5 d-ni deputați: se decisese a se alege Președintele Adunării în'acea zi.

Din 170 d-ni deputați prezenți 167 luară parte la vot. Se găsiră în urnă 14 bilete albe, 105 purtând numele d-lui Lascar Catargiu, 40 cu numele d-lui Dimitrie Brătianu și 7 cu numele d-lui G. Vernescu.

Deci se proclamă de președinte definitiv d-l L. Catargiu care arată Adunării mulțumirele sale și promise a dirige desbaterile cu cea mai mare nepărtinire.

Vice președinți s'au ales d-nii Ilariu Isvoranu (129 voturi), Vasile Pogor (97), Gr. Cozadini (84) și General G. Manu (83).

În ședința de la 11 Noembrie se aleseră d-nii Ion Leca (128 voturi), Gh. Tocilescu (125), Al. Hina (116), A. Simu (104), I. Gră-

dișceanu (102), I. M. K. Iepureanu (99), U. L. Boldescu (98) și G. D. Theodorescu (74), secretari;

d'asemenea s'au ales chestori d-nii N. Niculescu (135), M. Marghiloman (131), C. Teleman (116) și C. Bobeica (78)

Se trase la sorti cele 7 secțiuni ale Camerei.

În ședința de la 12 Nov. d-l Th. Rosetti comunică adunării că în urma chibzuirii M. S. Regele cu Președinții Camerei și Senatului, se formă noul cabinet (a se vedea compunerea la șciirele din țară).

Noul Minister prin reînnoirea sa cu d-nii G. Vernescu, General G. Manu și Al. Lahovari, pare — cel puțin d'o cam dată — a menține programul de reforme agrarii publicat în Monitor de guvernul Th. Rosetti.

Așceptăm cu nerăbdare adevărarea acesteia și nu ne îndoim că Camera va păși cât de nezăbovit la discutarea diferitelor soluțiuni asupra acestei așa de urgente cestiuni.... așceptată de toți. Vom vedea, dar, ce lege se va vota și ce amendamente se vor face.

Ceea ce dorim e ca Camera să nu 'și perdă timpul în discuțiuni zadarnice de personalități, ci să se grăbescă a înzestra țara cu legi bune și drepte pentru toți.

În ședința de la 14 Nov. d-l N. Blarenberg depuse uă propunere pentru restabilirea porto-francele în orașele Braila și Galați. Propunere — la care ne asociem din tot sufletul din punctul de vedere al reînfloririi acestor orașe și a interesului general — care, în urmă, fu admisă de unele secțiuni a le Camerei dar respinsă sau amănată de altele. Dorința noastră e ca Camera să voteze această lege ast-fel cum s'a hotărit în Secțiunea I a, în care figură și Directorul acestei reviste, și legea să intre în vîgore de la 1 Aprilie viitor și să se ție în vîgore porto-francele chiar 10 ani după sfârșirea docurelor. Acum rămâne să vedem dacă această lege va fi votată de majoritatea Camerei.

Tot în'acea ședința s'a cetit de d-l Gr. Triandafil propunerea d'a se acorda o recompensă națională familiei d-lui I. Cămpinenu fost ministru, care decedă deunăzi. Probabil că acest proiect de lege nu se va vota de Cameră, de ore ce mai în toate secțiunile a fost respins, pe motiv că familia d-lui Campinenu are mijloce.

Se vota comisiunea de răspuns la mesagiul tronului în care s'au ales d-nii Gr. Păucescu (80), G. Apostolenu (79), C. Răcenu (78), I. Lahovari (77), M. Tzoni (77) d-l Tzoni 'și dete demisiunea și în locui fu ales d-l G. Paladi (72), I. Negruzti (75) și D. Laurian (74).

În Comisiunea de petiții s'au ales d-nii: N. Ionescu (70), C. Stroici (70), U. Boldescu (69), M. Pacu (69), G. Marescu (69), I. Miculescu (67) și N. Voinov (65).

In comisiunea de indigenat s'au ales d-nii: I. Fătu (76), N. Blaremburg (72), D. Ghica Comăneșcănu (72), S. Șomănescu (71), Chr. Negoescu (66) M. Caracostea (61) și D. Stăncescu (59).

In comisiunea comună s'au ales d-nii: St. Pleșa [60], Dimitrie Economu [60], Chr. Sulioti (59), I. Sandulescu Nanovăru (59), C. Deleanu [59], C. C. Dobrescu (59), și C. Vericenu.

In ședința de la 15 Nov. se citi mai multe petiții cari se trimeseră la comisiuni, între acestea e și a d-lui G. Dobreanu, medic din jud. R.-Sarat care cere a 'i se recunoșce calitatea sa de român și se anunță mai multe interpellări.

D-l Blaremburg depuse un proiect de lege contra cumulului care, în urmă, se votă în secțiuni făcându-se mai multe modificări.

Se alese d-l N. Blaremburg 101 contra d-lui Em. Pache Protopopescu (30), vice președinte al Camerei în locul d-lui general G. Manu, numit ministru de resbel. D-l Blaremburg mulțumi deputaților și spuse că nu poate vedea în 'acastă alegere de cât un omagiu ce s'a făcut ideilor sale liberale care au devenit patrimoniul și atributul tutulor românilor. D-sa vede d'asemenea în 'acastă alegere dovada strălucită că în sinul noului parlament nici uă opiniune nu va fi năbușită sau oprimată.

Se alese comisiunea bugetară compusă din d-nii T. Calimaki (81), G. Gr. Cantacuzino (78), Dr D. Severeanu (78), G. D. Theodorescu (78), I. Lahovari (76), N. Nicorescu (76), I. Grădiștenu (75), M. Șeulescu (75), C. Olănescu (75), I. Marghiloman (74), M. Tzoni (60), Colonel Vrabie (59), I. Eracovici (57), G. Lahovari (57), C. Enescu (57), T. Ionescu (55), I. M. K. Iepurenu (52), G. Apostolenu (50), G. Panu (50), D. Popescu (49), și T. Nica [48].

In Comisiunea financiară se alese: D-nii I. Balanolu (53), Em. P. Protopopescu (49), I. Rădulescu (49), C. Răcenu [47], Gr. Triandafil [45] și D. Laurian (45).

In ședința de la 16 Nov. s'a ales al 7-lea membru al comisiunei financiare, D-l C. Cesianu (61).

D-nii Al. Vericenu (70), I. Negrutzi (61) și D. Economu (56) s'au ales membri ai consiliului de administrație al casei de depuneri.

Membri ai comisiunei pentru revisuirea caselor publice s'au ales D-nii P. Cernătescu (57), A. Ionescu [44], I. Iancovescu (47) și G. Robescu (47).

Membru pentru supraveghierea lucrărilor casei pensiunelor s'a ales D-l C. Borănescu cu 53 voturi.

In ședințele de la 17, 18 și 19 Nov. s'au comunicat mai multe petițiuni cari sau trimes la comisiuni și s'au făcut câte va inter-

pelări, apoi deputații au trecut în secțiuni. Viitorea ședință e anunțată pentru Marti 22 Nov. Camera fiind constituită, împărțită în secțiuni și cu comisiile sale alese, lucrările cele de căpetenie și discuțiunile cele mari și interesante pentru țară vor începe. (va urma). *Reporter.*

DINȚARĂ

Iată cum s'a format Ministerul în urmă constituirii corpurelor legiuitoare și a înțelegerii guvernului cu majoritatea conservatoare din cameră:

D. Th. Rosetti, președintele consiliului de miniștri, păstrează președința consiliului fără portofoliu.

Sunt numiți miniștri secretari de Stat:

D. G. Vernescu, la departamentul justiției.

D. general G. Manu, la departamentul de resbel.

D. P. P. Carp, la departamentul afacerilor străine.

D. Al. Lahovari, la departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.

D. T. Maiorescu, la departamentul cultelor și instrucțiunii publice.

D. Al. B. Știrbeiu, la departamentul de interne

D. M. Germany, la departamentul financelor, și

D. Al. Marghiloman, la departamentul lucrărilor publice.



Astăzi 19 Noembre s'a deschis al doilea congres al cooperatoților din țară.

Congresul s'a împărțit în cinci secțiuni: Meseriele, Comerțul, Industriile și Agricultură.

Fie-care secțiune 'și va depune raportul său.



D-l A. B. Știrbeiu, obținând un congediu de 15 zile cu începere de la 17 Noembre spre a merge în străinătate, d-l Th. Rosetti, președintele consiliului de miniștri s'a însărcinat cu interimul ministerului de interne.

X.

Buletin Comercial.

In portul Brăila în ziua de 19 Noembrie 1888 s'au făcut următoarele cumpărări:

Felul	Hectol	Libre	Prețul	Observații
Grâu	2000	58	10 10	Mag.
"	2900	58 1/2	10 60	Caic
Secară	950	51 1/2	5 10	Mag.
"	2600	55 1/4	6 25	"
Săm. de in	2100	51 1/2	14 70	Șlep & mag.
Porumb	2500	61	8 05	Mag.
Secară	1100	54 1/2	6 10	"
"	2700	54 1/2	6	"
Orz	4400	43 3/4	5 30	Șlep

MISCELLANEA

PIETRE DE MOARĂ DE CRISTAL.

Nemții, pentru a se scăpa de birul ce nevoiți sunt a plăti Franței pentru cremenele ei din la Ferté sous Juarre, unde se fabrichează cele mai bune pietre de mără, precum cunoscut e și la noi, s'au apucat a încerca fabricarea pietrelor de mără făcute cu făină de cristal.

Aceste pietre n'ar avea nevoie a se fereca așa de des ca cele de cremene francesă

Dupe câte se știe pân'acum, toate încercările făcute pentru a se înlocui pietrele francesse cu pietre de oțel, sticlă, cristal, etc. n'au dat rezultate destul de bune pentru a ne putea trece de pietrele franceze.



TREI RECOLTE DE PORUMB PE AN!

Lucrul pare a fi cert. El se petrece în Mexic unde nici nu se ară, ci bobele se pun, cu un băț ascuțit, în pământ.



CESTIUNEA DREPTULUI DE VAMĂ ASUPRA CEREALELOR IMPORTATE ÎN FRANȚIA Dl Basly presentă, deunăzi, camerei francesse, proiectul de lege pentru supresiunea imediată a taxei de intrare de 5 lei pe quintalul de grâu

Dl Viette ministrul de agricultură se opuse — în numele guvernului frances — la adoptarea acestei propuneri în aceste momente, de ore ce socotește că visteria va perde prea mult și speculatorii vor căștiga.

Camera decise cu 284 voturi contra 244 a se discuta imediat propunerea de supresiune a taxei, însă dl Basly și retrase proiectul său de lege.

Acastă știre a produs rău efect nu numai în țară la noi în lumea agricultore, unde se nădăjduia la uă mai repede urcare a prețului grânelor, dar și, în Franța, mai ales în lumea muncitore de la orașe.



MIJLOCUL D'A FACE CA GĂINELE SĂ OUË MAI MULTE OUË CARE VOR DA PUICE. Să se lasă cucoșii mai bătrâni și fie care să aibă mai mult de 5 găine în

ner. Cu cât vor fi mai puțini cucoși cu atât găinele vor da ouă care vor produce găini.



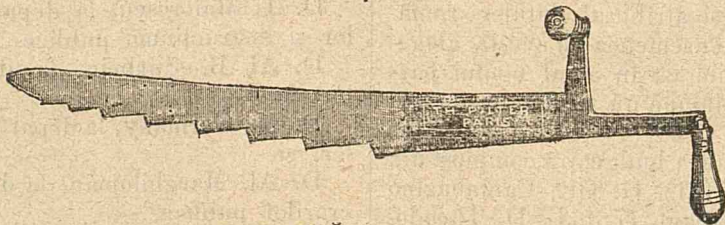
CÂT POATE SCRIE UN OM ÎN CINCI MINUTE La Caldwell în Statele-Unite, la un concurs de stenografi, s'a învederat marea reșediciune a transcrierii discursurilor oratorilor. Invingătorul stenograful, a scris 1,337 cuvinte în cinci minune.

Maximul la care se pôte ajunge, prin maximele de scris cele mai perfecționate nu e de cât de 108 cuvinte pe minut; iar un bun telegrafist nu pôte transmite de cât 427 cuvinte întregi pe minut. Prin un telefon nu se spune mai mult de 438 cuvinte pe minut.



PĂSTRAREA ȘI TĂEREA FÂNULUI ÎN CLAI. Cu cât clăile de fân vor fi mai bine făcute, mai înalte și fânul mai indelat, cu atât și păstrăză mai bine fața, mirosul și valórea hrănitóre.

E un fôrte rău obiceiul acela ce 'l au unii d'a începe clăia d'asupra, de ore ce les-



ne se pôte strica fânul din ea de ploi etc. Unii smulg prin prejur clăia care câte-o dată cade sau se strâmbă.

Cel mai bun mijloc pentru a se consuma fânul din uă clae, e d'a începe clăea din partea opusă direcțiunei crivățului, tăind în mici porțiuni de sus până jos.

Cum cu toporul e cu greu, se întrebunțeză în străinătate, un cuțit anumit construit de oțel de prima calitate, numit „Fulgerul“ înfăcișat de gravura de mai sus.

Cu acest cuțit se pôte tăia cu cea mai mare înlesnire nu numai fânul din clăi, dar și stuful din bălți.



NUCI VERDI IARNA. Un birtaș găsi mijlocul d'a da, iarna, nuci verzi ca desert.

Mijlocul da prefăce nucele uscate în verdi e fôrte simplu și fie-cine 'l pôte încerca.

Se țin uă și uă nôpte în un vas umplut cu lapte căldicel; dup'acest timp migdala se umflă, și capătă frăgezimea ce o avea când nu era uscată și cojița se curăță

Un econom român.

